

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เด็ก คือ ทรัพยากรอันทรงคุณค่าและเป็นอนาคตของชาติที่ควรได้รับการเลี้ยงดูให้เจริญเติบโตและพัฒนาการสมวัย ทั้งร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา องค์การยูนิเซฟ ประเทศไทย ได้ทำการสำรวจสถานการณ์เด็กและสตรีในประเทศไทย พ.ศ. 2548 พบว่า พัฒนาการของเด็กไทยโดยเฉพาะความฉลาดทางสติปัญญา (IQ) มีแนวโน้มลดลง ปัจจัยที่ส่งผลต่อสติปัญญาเด็ก ได้แก่ ภาวะโภชนาการ เช่น การขาดธาตุไอโอดีน โลหิตจางจากการขาดธาตุเหล็กของหญิงตั้งครรภ์ การขาดออกซิเจนในทารกแรกเกิด ทารกแรกเกิดน้ำหนักน้อยกว่า 2,500 กรัม โรคถ่ายทอดทางพันธุกรรมและการอบรมเลี้ยงดู เป็นต้น

การอนามัยแม่และเด็กเป็นบริการสุขภาพพื้นฐานที่สำคัญของการพัฒนาคุณภาพประชากร ซึ่งเริ่มตั้งแต่การดูแลครรภ์เพื่อให้การตั้งครรภ์และการคลอดอย่างมีคุณภาพ มารดาและทารกปลอดภัย ปราศจากภาวะแทรกซ้อนและมีสุขภาพสมบูรณ์แข็งแรงต่อเนื่องถึงการดูแลเด็กหลังคลอด การให้เด็กแรกเกิดกินนมแม่อย่างเดียวน้อย 6 เดือน เพื่อให้เด็กเจริญเติบโตและพัฒนาการอย่างองค์รวม ทั้งสุขภาพร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญาจากการดำเนินงานในปีที่ผ่านมาองค์การบริหารส่วนจังหวัดจันทบุรีได้สนับสนุนงานการอนามัยแม่และเด็ก เพื่อจะพัฒนาการดูแลมารดาและทารกที่อยู่ในครรภ์มารดาตั้งแต่ระยะตั้งครรภ์ คลอด หลังคลอด การเลี้ยงดูบุตร ซึ่งมุ่งหวังให้แม่ปลอดภัยจากการตั้งครรภ์และการคลอด ลูกได้รับการเลี้ยงดูให้มีการเจริญเติบโตและพัฒนาการสมวัย (สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดจันทบุรี, 2549, หน้า 51)

ทั้งนี้ข้อมูลการศึกษายืนยันว่า เด็กที่ได้รับการเลี้ยงดูด้วยนมแม่อย่างเดียวน้อย 6 เดือน จะมีระดับสติปัญญาสูงกว่าเด็กที่ไม่ได้กินนมแม่ถึง 3 - 10 จุด แต่จากการศึกษาอัตราการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ พบว่า ประเทศไทยมีอัตราการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดียวน้อย 6 เดือน เพียงร้อยละ 5.40 ซึ่งต่ำเป็นลำดับที่ 3 ก่อนสุดท้ายของโลก จากผลการสำรวจของศูนย์อนามัยที่ 3 ในปี 2550 พบว่า อัตราการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดียวน้อย 6 เดือน มีเพียง ร้อยละ 19.50 เท่านั้น ส่วนจังหวัดจันทบุรีพบว่า อัตราการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดียวน้อย 6 เดือน มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 38.91 ในปี 2551 เป็นร้อยละ 49.82 ในปี 2553 ทารกแรกเกิดมีน้ำหนักน้อยกว่า 2,500 กรัม ร้อยละ 10.14

มารดาคลอดของจังหวัดจันทบุรี ฝากครรภ์ครบ 4 ครั้งตามเกณฑ์ ร้อยละ 76.13 มารดาคลอดของ จังหวัดจันทบุรี อายุน้อยกว่า 20 ปี ร้อยละ 18.63 มารดาคลอดของจังหวัดจันทบุรีฝากครรภ์ก่อน 12 สัปดาห์ ร้อยละ 48.61 หญิงตั้งครรภ์ที่มาฝากครรภ์ครั้งแรกมีภาวะโลหิตจาง ร้อยละ 18.41 ซึ่งปัญหาดังกล่าวต้องได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วนในเชิงระบบ (องค์การยูนิเซฟ ประเทศไทย, 2548, หน้า 60)

ภายใต้แนวคิดการอนามัยแม่และเด็กเป็นบริการสุขภาพพื้นฐานที่สำคัญในการพัฒนา คุณภาพประชากร ซึ่งเริ่มตั้งแต่การดูแลครรภ์ เพื่อให้การตั้งครรภ์และการคลอดมีคุณภาพ มารดาและ ทารกปลอดภัย ปราศจากภาวะแทรกซ้อนและมีสุขภาพสมบูรณ์แข็งแรงต่อเนื่องถึงการให้การดูแล เด็กช่วงปฐมวัย เพื่อให้เด็กเจริญเติบโตและพัฒนาการสมวัยอย่างองค์รวมมีสุขภาพะทางกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา รวมทั้งชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพบริการของโรงพยาบาลเพื่อให้ เกิดความยั่งยืนในการดำเนินงาน ซึ่งในระดับชุมชนบุคลากรที่เป็นเครือข่ายในการพัฒนางาน สาธารณสุขและเป็นทรัพยากรกำลังคนที่สำคัญด้านสุขภาพได้แก่ อาสาสมัครสาธารณสุขและชมรม สายใยรักแห่งครอบครัว

องค์การบริหารส่วนจังหวัดจันทบุรีเน้นการทำงานแบบมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน โดยเฉพาะภาคประชาชนและยึดหลักการทำงานเชิงยุทธศาสตร์ที่เน้นผลงานเป็นหลักมีการกำหนด แผนงาน โครงการเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนเป็นอันดับแรก โดยนายกองค์การ บริหารส่วนจังหวัดจันทบุรี เห็นว่า การเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคม ส่งผลกระทบต่อ วิถีชีวิต ความเป็นอยู่ สิ่งแวดล้อม ค่านิยม พฤติกรรมและสถานะสุขภาพ โดยเฉพาะการบริหารการ ทารก ซึ่งแม่ต้องหาเลี้ยงชีพนอกบ้านไม่สามารถเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ได้ ซึ่งจะมีผลส่งให้ระดับสติปัญญาของ เด็กมีแนวโน้มลดลง

เพื่อให้เกิดการพัฒนาและขยายผลการดำเนินงาน รวมทั้งขยายเครือข่ายชมรมสายใยรัก แห่งครอบครัวในจังหวัดและตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาสังคมให้เข้มแข็ง แนวทางการพัฒนา สนับสนุนและพัฒนาด้านการสาธารณสุขจึงได้จัดทำโครงการการพัฒนาศักยภาพชมรมสายใยรักแห่ง ครอบครัว องค์การบริหารส่วนจังหวัดจันทบุรีขึ้น โดยมีเป้าหมายเพื่อจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์และถอดบทเรียนความสำเร็จในการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่เผยแพร่องค์ความรู้ ให้แก่เครือข่าย ฯ เป็นแนวทางในการพัฒนาส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ เน้นการพัฒนาสุขภาพ แม่และเด็กอย่างมีส่วนร่วมของชุมชน โดยให้ชุมชนรับรู้ปัญหาร่วมคิดร่วมวางแผนร่วมปฏิบัติ ร่วมประเมินผลและรับผลประโยชน์ ซึ่งคาดหวังว่าการดำเนินงานจะเกิดความยั่งยืนและเป็น การแก้ปัญหาที่ตรงต่อความต้องการของประชาชน พร้อมทั้งสร้างความเชื่อมโยงสู่ครัวเรือน โดย ชมรมสายใยรักและแม่อาสาเพื่อให้เกิดการเฝ้าระวังสุขภาพในระดับชุมชนและเกิดการแก้ไขปัญหา

สุขภาพแม่และเด็กโดยชุมชนเพื่อชุมชน (แผนพัฒนาสามปี องค์การบริหารส่วนจังหวัดจันทบุรี พ.ศ. 2554 - 2556)

การประเมินผลเป็นกิจกรรมการวัดผลการดำเนินงานที่มุ่งเน้นความถูกต้องที่เป็นอยู่จริง ซึ่งความเที่ยงตรงของการวัดหรือมาตรฐานของเครื่องมือที่ใช้วัด การวิเคราะห์เชิงปริมาณจากคะแนนที่วัดได้จากการค้นหาเกณฑ์มาตรฐานเพื่อนำมาใช้เปรียบเทียบกับผลการดำเนินงาน โครงการ สำหรับ ผลการศึกษาจะนำไปใช้ในการตัดสินใจและเป็นทางเลือกในการปฏิบัติ การประเมินเป็นการ ตรวจสอบและติดตามผลงานที่ได้ประเมินแล้ว โดยมีกระบวนการและเทคนิควิธีสำหรับอ้างอิง ผลการประเมินอย่างมีระบบ

วัตถุประสงค์ประการหนึ่งของการประเมินผลโครงการ คือ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่จำเป็นแก่ ผู้ปฏิบัติและผู้รับบริการในการตัดสินใจเพื่อปรับปรุงเปลี่ยนแปลงโครงการให้สามารถ บรรลุ วัตถุประสงค์ที่กำหนดได้มากยิ่งขึ้น ดังนั้นผู้ประเมินผลควรให้ความสำคัญต่อกระบวนการ วางแผน การออกแบบการวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการประเมินผล ทั้งนี้เพื่อให้ได้มาซึ่ง ผลสรุปของ การวิจัยที่มีความเที่ยงตรงและความเชื่อถือมากที่สุด นอกจากนี้ปัจจัยที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือ ลักษณะข้อมูลที่รวบรวมมาได้ต้องมีความถูกต้องชัดเจน มีความน่าเชื่อถือ และได้รับการยอมรับ ซึ่งต้องอาศัยกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลที่มีคุณภาพ

การประเมินโครงการมีลักษณะที่สำคัญ คือ มีการจัดเก็บข้อมูลที่ใช้ในการดำเนินโครงการ ในทุกรูปแบบและทุกขั้นตอน เพื่อนำมาใช้เพื่อการวิเคราะห์และการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการและ มีการนำเสนอสารสนเทศที่ได้ดังกล่าวมาใช้ในการปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพ เมื่อมี การเก็บรวบรวมข้อมูลมาทำการวิเคราะห์เพื่อตัดสินใจคุณค่า ดังนั้นการประเมินผลจึงมีความสัมพันธ์ กับระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์ไม่ว่าจะเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลหรือการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้ การประเมินเป็นระบบและมีเหตุผลที่ชัดเจนในการทำงานประเมินที่น่าสนใจ คือ การประเมินสามารถ ทำได้ในทุกขั้นตอนของโครงการ เนื่องจากผลที่ได้จากการประเมินจะเป็นสารสนเทศที่สำคัญต่อ การตัดสินใจของผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้ในการปรับปรุงโครงการอย่างต่อเนื่อง

การประเมินผลโครงการเป็นกระบวนการที่จะบ่งชี้ถึงคุณค่าหรือประสิทธิภาพของสิ่งที่จะ เป็นประ โยชน์ต่อการตัดสินใจของผู้ที่เกี่ยวข้องกับโครงการซึ่งถือว่าเป็นการแสดงถึงความรับผิดชอบ ต่อการบรรลุผลสำเร็จในการบริหารโครงการ การประเมินผลโครงการจะทำให้ทราบว่าผลที่ได้รับ จากการดำเนินโครงการไปแล้วนั้นประสบความสำเร็จตามที่มุ่งหวังหรือไม่ มีปัญหาอุปสรรคอะไร ตอบสนองความต้องการได้เพียงใด ควรปรับปรุงแล้วดำเนินการต่อไปหรือควรถูกยุติโครงการ ซึ่งเท่ากับ เป็นการตัดสินใจคุณค่าของสิ่งที่ดำเนินการไปแล้ว

เพื่อให้ทราบถึงผลการดำเนินงาน รวมทั้งข้อเสนอแนะของการจัดทำโครงการพัฒนาศักยภาพชมรมสายใยรักแห่งครอบครัวขององค์การบริหารส่วนจังหวัดจันทบุรี ว่าผลการดำเนินงานอยู่ในระดับใด รวมทั้งมีข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการดำเนินงานอย่างไรบ้าง ผู้วิจัยจึงได้สนใจศึกษาการประเมินผลโครงการการพัฒนา ศักยภาพชมรมสายใยรักแห่งครอบครัวในประเด็นของด้านการประเมินบริบท ด้านการประเมินปัจจัยนำเข้า ด้านการประเมินกระบวนการและด้านการประเมินผลผลิตเพื่อให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดจันทบุรี นำไปเป็นข้อมูลในการวางแผนพัฒนาโครงการต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการประเมินผลโครงการการพัฒนา ศักยภาพชมรมสายใยรักแห่งครอบครัวในด้านการประเมินบริบท ด้านการประเมินปัจจัยนำเข้า ด้านการประเมินกระบวนการและด้านการประเมินผลผลิต
2. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของโครงการในด้านการประเมินบริบท ด้านการประเมินปัจจัยนำเข้า ด้านการประเมินกระบวนการและด้านการประเมินผลผลิต

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา การศึกษาครั้งนี้ทำการวิจัยเฉพาะ โครงการการพัฒนา ศักยภาพชมรมสายใยรักแห่งครอบครัวขององค์การบริหารส่วนจังหวัดจันทบุรี ผู้วิจัยใช้กรอบแนวคิดในการวิจัยตามรูปแบบการประเมินผลแบบจำลอง CIPP Model ของ สตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam, 1971, p. 117) ได้แก่ ด้านการประเมินบริบท ด้านการประเมินปัจจัยนำเข้า ด้านการประเมินกระบวนการและด้านการประเมินผลผลิต

ขอบเขตด้านพื้นที่ การวิจัยในครั้งนี้ มีประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ สมาชิกชมรมสายใยรักแห่งครอบครัวในจังหวัดจันทบุรี จำนวน 430 คน

ขอบเขตด้านระยะเวลา ศึกษาจากแผนพัฒนาสามปี องค์การบริหารส่วนจังหวัดจันทบุรี (พ.ศ. 2554 - 2556) ยุทธศาสตร์การพัฒนาสังคมให้เข้มแข็ง แนวทางการพัฒนาสนับสนุนและพัฒนา ด้านการสาธารณสุขเป็นกรอบในการทำวิจัย โดยทำการวิจัยและเก็บข้อมูลในช่วงเดือนกันยายน 2554 - กุมภาพันธ์ 2555

นิยามศัพท์เฉพาะ

ชุมชน หมายถึง การที่คนจำนวนหนึ่งมีวัตถุประสงค์ร่วมกัน มีการติดต่อสื่อสารหรือรวมกลุ่มกัน มีความเอื้ออาทรต่อกันมีการเรียนรู้ร่วมกันในการกระทำ มีการจัดการเพื่อให้เกิดความสำเร็จตามวัตถุประสงค์

ชุมชนเข้มแข็ง หมายถึง การที่ประชาชนในชุมชนรวมตัวกัน มีการเรียนรู้ร่วมกันในการกระทำ มีการติดต่อสื่อสาร การจัดการและการแก้ไขปัญหาาร่วมกัน ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงหรือการพัฒนาภายในชุมชนตลอดจนมีผลกระทบสู่ภายนอกชุมชนที่ดีขึ้นตามลำดับ การร่วมมือช่วยเหลือกันเพื่อผลประโยชน์ร่วมกัน

การพัฒนาศักยภาพ หมายถึง การนำเอาความสามารถที่ซ่อนเร้นภายในร่างกาย นำมาใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างมีกระบวนการ มนุษย์เราเมื่อต้องการทำงานบางอย่างจำเป็นต้องมีความรู้ในสิ่งนั้น ๆ มีความพยายามและมุ่งมั่นในการที่จะทำงานให้ดีที่สุด แต่มนุษย์เรามักจะทำงานเพียงลำพังเปรียบเสมือนการมองเหรียญด้านเดียว หากมนุษย์เราได้มีการทำงานร่วมกับบุคคลอื่นก็จะเกิดมุมมองที่ต่างกัน เมื่อได้ทำงานร่วมกันแล้วก็จะมีการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับงานที่ทำให้มากที่สุด ทำให้มีมุมมองที่กว้างกว่าเดิม มีการจัดทำข้อมูล จัดเรียงลำดับความสำคัญของข้อมูลอย่างมีระบบ ผลสุดท้ายงานที่ทำก็จะเกิดประโยชน์อย่างสูงสุด

กระบวนทัศน์ (Paradigm) หมายถึง วิธีคิด วิธีปฏิบัติ วิธีให้คุณค่า ซึ่งตั้งอยู่บนฐานการมองโลกความเป็นจริงแบบหนึ่ง หรืออาจหมายความว่า ทักษะแม่บทเพราะเป็นทักษะพื้นฐานที่เป็นตัวกำหนด วิธีคิด วิธีปฏิบัติ วิธีให้คุณค่าและวิถีชีวิตทั้งหมดของผู้คน

การประเมิน ในความหมายของการวิจัยเป็นการประเมินที่ได้นาระเบียบวิธีวิจัยมาประยุกต์ใช้เพื่อตัดสินและพัฒนาโครงการให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล

โครงการ หมายถึง แผนงานที่กำหนดไว้ในลักษณะที่มีใช่เป็นงานประจำ แต่เป็นงานพิเศษที่มีความสำคัญ ซึ่งจะต้องรีบดำเนินการให้บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ภายในกำหนดเวลาที่แน่นอนและภายในวงเงินงบประมาณที่จำกัด อย่างไรก็ตามโครงการบางอย่าง ซึ่งต้องดำเนินการในลักษณะที่ต่อเนื่องและเป็นระยะเวลาที่ยาวนานจนอาจจะกลายเป็นงานประจำไปจนกว่าจะมีการยุติ/ยกเลิกหรือปรับรื้อระบบไปในทิศทางใหม่ในที่สุด ทั้งนี้แล้วแต่การให้ความสำคัญและความจำเป็นของโครงการนั้น ๆ เป็นหลัก

การประเมินโครงการ หมายถึง กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เพื่อหาข้อมูลที่เป็นจริงเกี่ยวกับโครงการโดยการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ การวางแผน การดำเนินการและผลกระทบที่เกิดขึ้น เพื่อเป็นการกำหนดคุณค่า หรือข้อดีของโครงการดังกล่าวว่าดีหรือไม่ อย่างไร

หรือเป็นการค้นหาว่าผลสำเร็จของกิจกรรมจากการดำเนินโครงการที่กำหนดไว้ว่าสามารถประสบความสำเร็จตรงตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในแผนหรือไม่

โครงการสายใยรักแห่งครอบครัว หมายถึง สถาบันครอบครัวที่อบอุ่น ซึ่งเป็นรากฐานในการพัฒนาและก่อเกิดสังคมสงบที่ร่มเย็นน่าอยู่ในอนาคต โครงการสายใยรักแห่งครอบครัวมิได้มุ่งเน้นการณรงค์เลี้ยงลูกด้วยนมแม่และการเลี้ยงดูลูกอย่างถูกวิธีแต่เพียงอย่างเดียว แต่ได้พิจารณาจัดทำกิจกรรมที่มีประโยชน์ต่อสังคม เน้นการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนทุกช่วงวัยเป็นการประสานภารกิจที่มีอยู่ก่อนแล้ว ทั้งจากภาครัฐ เอกชนและภาคประชาชนให้เกิดความร่วมมือร่วมใจกันปฏิบัติให้มีความสอดคล้องต่อเนื่อง และเป็นแนวทางเดียวกัน เพื่อเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้ร่วมโครงการให้ทุกคนตระหนักถึงความสำคัญในการส่งเสริมสถาบันครอบครัวให้มีความมั่นคงเพื่อสร้างเยาวชนรุ่นใหม่ที่มีสุขภาพกายและจิตที่ดีมารับใช้สังคม

ชมรมสายใยรักแห่งครอบครัว หมายถึง ชมรม/คลินิกนมแม่ในการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ในจังหวัดจันทบุรี โดยสมาชิกของชมรมสายใยรักแห่งครอบครัว ประกอบไปด้วยเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานคลินิกนมแม่ในโรงพยาบาลทุกแห่งในจังหวัดจันทบุรี แม่อาสาและอาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.) ที่ปฏิบัติงานด้านอามัแม่และเด็ก

องค์การบริหารส่วนจังหวัด คือ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีขนาดใหญ่ที่สุดของประเทศไทย มีจังหวัดละหนึ่งแห่ง ยกเว้นกรุงเทพมหานครซึ่งเป็นการปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ องค์การบริหารส่วนจังหวัด มีเขตพื้นที่รับผิดชอบครอบคลุมทั้งจังหวัดจัดตั้งขึ้นเพื่อบริการสาธารณประโยชน์ในเขตจังหวัด ตลอดทั้งช่วยเหลือพัฒนางานของเทศบาลและ อบต. รวมทั้งการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นเพื่อไม่ให้งานซ้ำซ้อนเน้น การทำงานแบบมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน

การประเมินผลโครงการ โดยใช้ CIPP Model ของ สตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam's CIPP Model) หมายถึง

การประเมินด้านบริบท (Context Evaluation) เป็นการศึกษาปัจจัยพื้นฐานที่นำไปสู่การพัฒนาเป้าหมายของโครงการ ได้แก่ บริบทของสภาพแวดล้อม นโยบาย วิสัยทัศน์ ปัญหาแหล่งทุน สภาพความผันผวนทางด้านสังคม เศรษฐกิจและการเมือง ตลอดจนแนวโน้มการก่อตัวของปัญหาที่อาจจะเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินโครงการ เป็นต้น

การประเมินปัจจัยป้อน (Input Evaluation) เป็นการค้นหาประสิทธิภาพขององค์ประกอบที่นำมาเป็นปัจจัยป้อนอาจจะจำแนกเป็นบุคคล สิ่งอำนวยความสะดวก เครื่องมือ อุปกรณ์ ทรัพยากรศักยภาพการบริหารงาน ซึ่งแต่ละปัจจัยก็ยังสามารถย่อยออกไปอีก เช่น บุคคล อาจพิจารณาเป็นเพศอายุ มีสถานภาพทางสังคมและเศรษฐกิจ ความพึงพอใจ ความคาดหวัง ทักษะ ความสามารถ ศักยภาพ ประสิทธิภาพ ความรู้ คุณวุฒิทางการศึกษา ถิ่นที่อยู่และลักษณะกระบวนการกลุ่ม เป็นต้น

การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) เป็นการศึกษาว่า กระบวนการเป็นไปตามแผนที่วางไว้เป็นการศึกษาค้นหาข้อบกพร่อง จุดอ่อนหรือจุดแข็งของกระบวนการบริหารจัดการโครงการที่จะนำโครงการผลิต (Product Evaluation) เป็นการตรวจสอบประสิทธิผลของโครงการ โดยเฉพาะความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์กับผลลัพธ์ที่ได้แล้วนำเกณฑ์ที่กำหนดไว้ไปตัดสินเกณฑ์มาตรฐานนั้นอาจจะกำหนดขึ้นเองหรืออาศัยเกณฑ์ที่บุคคลหรือหน่วยงานอื่นกำหนดไว้ก็ได้

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบผลการดำเนินงานโครงการการพัฒนาศักยภาพชมรมสายใยรักแห่งครอบครัวขององค์การบริหารส่วนจังหวัดจันทบุรี
2. ทราบข้อเสนอแนะของโครงการในด้านการประเมินบริบท ด้านการประเมินปัจจัยนำเข้า ด้านการประเมินกระบวนการและด้านการประเมินผลผลิต
3. ผลที่ได้จากการศึกษาจะนำไปเป็นข้อมูลในการวางแผนพัฒนาโครงการให้สอดคล้องกับความต้องการและประโยชน์ของประชาชนอย่างแท้จริง